

ХУЛОСАИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-104 назди Институтуи фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D050100 – Сотсиология (6D050103 – Сохтори иҷтимоӣ, ниҳодҳо ва равандҳои иҷтимоӣ)

Парвандаи аттестатсионӣ № _____

Қарори шурои диссертатсионӣ аз «25» сентябри соли 2026, №17

Барои сазовор донистани Чилаева Муҳайё Тоҳировна, шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D050100 – Сотсиология (6D050103 – Сохтори иҷтимоӣ, ниҳодҳо ва равандҳои иҷтимоӣ).

Диссертатсия дар мавзӯи «Масъалаҳои иҷтимоии ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонон: омилҳо ва дурнамои он (таҳлили сотсиологӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D050100 – Сотсиология (6D050103 – Сохтори иҷтимоӣ, ниҳодҳо ва равандҳои иҷтимоӣ) ба ҳимоя 24 апрели соли 2026 қабул карда шуд (суратмаҷлиси №6)-и шурои диссертатсионии 6D.KOA-104 назди Институтуи фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон (734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 33), ки тибқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 октябри соли 2025, №421/шд таъсис дода шудааст.

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ Чилаева Муҳайё Тоҳировна 1 октябри соли 1998 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таввалуд шуда, шахрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Соли 2020 Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро аз рӯйи ихтисоси сотсиология бо дараҷаи бакалавр, соли 2022 зинаи магистратураи Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистонро аз рӯйи ихтисоси сотсиология бо дипломи аъло хатм намудааст.

Солҳои 2022-2025 дар назди зинаи докторантураи PhD-и Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D050100 – Сотсиология дар зинаи докторантура (PhD) таҳсил намудааст. Дар давраи докторантӣ ҳамаи имтиҳонҳоро бо баҳои аъло супоридааст (маълумотномаи академӣ аз 03.09.2024, таҳти №43).

Аз соли 2021 то имрӯз ба ҳайси лаборанти кафедраи фалсафаи Раёсати тайёр кардани кадрҳои илмӣ Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон фаъолият менамояд.

Диссертатсия дар шӯбаи сотсиологияи Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон иҷро шудааст.

Рохбари илмӣ – Насурова Бехру Асадуллоевна – номзоди илмҳои фалсафа, дотсент, ходими пешбари илмӣ шӯбаи сотсиологияи Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

– **Миралиён Қиёмиддин Абдусалимзода** – доктори илмҳои сиёсӣ, профессори кафедраи сиёсатшиносӣ ва робита бо ҷомеаи Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Тақриз мусбат аст ва шаш эрод дорад;

– **Гулов Раҳмонали Бобохонович** – доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050100 – Сотсиология (6D050103 – Сохтори иҷтимоӣ, ниҳодҳо ва равандҳои иҷтимоӣ), муовини директори муассисаи давлатии

хонаинтернати беморони рӯҳии ноҳияи Восеъ. Тақриз мусбат аст ва чаҳор эрод дорад,

ба диссертатсия тақризҳои мусбат пешниҳод намуданд.

Муассисаи пешбар – Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино».

Дар хулосаи (мусбат) муассисаи пешбар, ки аз ҷониби мудирӣ кафедраи фанҳои ҷомеашиносии Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино», доктори илмҳои фалсафа Азимзода М.М. омода гардида, дар маҷлиси кафедраи фанҳои ҷомеашиносии муассисаи мазкур аз 18 августи соли 2026 (протоколи №1) муҳокима ва таъдиқ шудааст (дар маҷлис 26 нафар иштирок дошта, натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» – 26 нафар, «муқобил» – нест, «бетараф» – нест), қайд гардидааст, ки довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ аз рӯйи мавзӯи диссертатсия 22 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 8 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъъ расонидааст. Интишороти илмӣ муаллиф муҳтавои асосии диссертатсияро пурра инъикос намуда, масъалаҳои назариявӣю методологии омӯзиши тарзи ҳаёти солим, вазъи муосири тарзи ҳаёти солими ҷавонони Тоҷикистон, омилҳои иҷтимоии ташаккули он, инчунин самтҳо ва дурнамои рушди онро фаро мегиранд.

Дар хулосаи муассисаи пешбар таъкид шудааст, ки натиҷаҳои таҳқиқот дорои аҳаммияти назариявӣ ва амалӣ буда, метавонанд ҳангоми таҳияи сиёсати иҷтимоии давлат оид ба ташаккули тарзи ҳаёти солим, тақмили барномаҳо ва стратегияҳои давлатӣ, фаъолияти мақомоти тандурустӣ, маориф ва кор бо ҷавонон, инчунин дар раванди таълими фанҳои сотсиологӣ мавриди истифода қарор гиранд. Дар хулоса панҷ эроду нуктаи баҳсталаб зикр гардида, қайд шудааст, ки онҳо хусусияти тавсиявӣ дошта, арзиши илмӣ, назариявӣ ва амалии таҳқиқоти диссертатсиониро коҳиш намедиханд. Тақризи муассисаи пешбар дар асоси муқаррароти бандҳои 76-79 ва 81-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ таҳия ва пешниҳод шудааст. Муассисаи

пешбар диссертатсияро ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ дониста, муаллифи онро барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050100 – Сотсиология (6D050103 – Сохтори иҷтимоӣ, ниҳодҳо ва равандҳои иҷтимоӣ) сазовор арзёбӣ намудааст.

Рӯйхати интишороти илмӣ довталаби дараҷаи илмӣ

I. Мақолаҳои илмӣ, ки дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандан

Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии

Тоҷикистон ҷоп шудаанд:

1. Чилаева, М.Т. Тарзи ҳаёти солими ҷавонони муосир [Матн] / Б.А. Насурова, М.Т. Чилаева // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ. – Душанбе, 2021. – №3. – С. 27-32.
2. Чилаева, М.Т. Масъалаи ташаккули тарзи ҳаёти солим ва роҳҳои тарғиби он дар доираи ҷавонони Тоҷикистон [Матн] / Б.А. Насурова, М.Т. Чилаева // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ. – Душанбе, 2022. – №4. – С. 15-20.
3. Чилаева, М.Т. Масъалаҳои иҷтимоии ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонони Тоҷикистонӣ [Матн] / Б.А. Насурова, М.Т. Чилаева // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – Душанбе, 2023. – №5. – С. 117-124.
4. Чилаева, М.Т. Факторы формирования здорового образа жизни молодежи [Текст] / М.Т. Чилаева // Известия Института философии, политологии и права им. А. Баҳоваддинова НАНТ. – Душанбе, 2023. – №2. – С. 140-144.
5. Чилаева, М.Т. Вазъи муосири тарзи ҳаёти солими ҷавонон дар Тоҷикистон (дар асоси таҳқиқоти сотсиологӣ) [Матн] / М.Т. Чилаева // Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз. Маркази тадқиқоти стратегияи назди Президенти ҶТ. – Душанбе, 2023. – №3. – С. 277-285.
6. Чилаева, М.Т. Самтҳои асосӣ ва дурнамои ташаккулёбии тарзи ҳаёти солими ҷавонон дар Тоҷикистон (натиҷаи таҳқиқоти сотсиологӣ)

[Матн] / М.Т. Чилаева // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ. – Душанбе, 2024. – №1. – С. 176-181.

7. Чилаева, М.Т. Мафҳум ва моҳияти тарзи ҳаёти солим (таҳлили сотсиологӣ) [Матн] / М.Т. Чилаева // Ахбори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ. – Душанбе, 2025. – №1. – С. 346-351.

8. Чилаева, М.Т. Омӯзиши ҷанбаҳои иҷтимоии тарзи ҳаёти солими ҷавонон [Матн] / М.Т. Чилаева // Илм ва амният. Маҷаллаи илмӣ мактаби олии КДАМ Ҷумҳурии Тоҷикистон. – Душанбе, 2026. – №1 (15). – С. 92-98.

**II. Мақолаҳои илмӣ, ки дар маҷмуаҳо ва дигар нашрияҳои илмӣ-амалӣ
чошудаанд:**

9. Чилаева, М.Т. Влияние здорового образа жизни на процесс обучения молодёжи [Текст] / М.Т. Чилаева // Социально-педагогические инновации в образовании: II Междунар. научно-практ. конф. (Армения, 15-16 апреля 2023). – Иджеван, 2023. – С. 633-636.

10. Чилаева, М.Т. Влияние окружающей среды на здоровье общества [Текст] / М.Т. Чилаева // Трансформация информационно-коммуникативной среды общества в условиях вызовов современности: II Междунар. научно-практ. конф. молодых учёных (Комсомольск-на-Амуре, 30 ноября – 1 декабря 2023). – Комсомольск-на-Амуре, 2023. – С. 570-573.

11. Чилаева, М.Т. Дарҷаи неқӯаҳволӣ ва самаранокии низомӣ тандурустӣ дар Тоҷикистон [Матн] / М.Т. Чилаева // Ҷумҳурии Тоҷикистон дар роҳи татбиқи ҳадафҳои рушд: маҷлиси конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-амалӣ бахшида ба 30-солагии Истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон. – Душанбе, 2021. – С. 246-251.

12. Чилаева, М.Т. Масъалаи ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонон [Матн] / Б.А. Насурова, М.Т. Чилаева // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. – Душанбе, 2021. – №1. – С. 86-89.

13. Чилаева, М.Т. Социальные проблемы формирования здорового образа жизни молодёжи [Текст] / М.Т. Чилаева // Карбыщевские чтения. Наше дело правое – Победа будет за нами: Междунар. научно-практ. конф. – Тюмень, 2023. – С. 102-107.
14. Чилаева, М.Т. Социальные риски и факторы формирования здорового образа жизни молодежи [Текст] / М.Т. Чилаева // IV Всероссийская научно-практическая конференция с международным участием «Общество и армия». – Тюмень, 2023. – С. 186-190.
15. Чилаева, М.Т. Нақши кори иҷтимоӣ дар ташаккули тарзи ҳаёти солим [Матн] / М.Т. Чилаева // Саҳми занон дар рушди илм: конференсияи нухумини ҷумҳуриявӣ. – Душанбе, 2023. – С. 280-282.
16. Чилаева, М.Т. Формирование здорового образа жизни на процесс обучения молодёжи [Текст] / М.Т. Чилаева // Система менеджмента качества в вузе: здоровье, образованность, конкурентоспособность: XIII Междунар. научно-практ. конф. – Челябинск, 2024. – С. 212-216.
17. Чилаева, М.Т. Ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонон – яке аз самтҳои асосии сиёсати иҷтимоии давлат [Матн] / М.Т. Чилаева // Татбиқи сиёсати иҷтимоии давлат ва рушди неруи инсонӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалӣ. – Душанбе, 2021. – С. 352-359.
18. Чилаева, М.Т. Раванди ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонон дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон (таҳлили сотсиологӣ) [Матн] / М.Т. Чилаева // Паёми Донишқадаи ҳарбии Вазорати мудофиа (Бахши илмҳои сиёсӣ, ҳарбӣ ва ҷамъиятӣ). – Душанбе, 2024. – №1 (39). – С. 151-160.
19. Чилаева, М.Т. Ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонони Тоҷикистон [Матн] / М.Т. Чилаева // Илм аз дидгоҳи олимони ҷавон: маҷмуаи мақолаҳои конференсияи илмӣ-амалии олимони ҷавон бахшида ба эълон гардидани соли 2024 «Соли маърифати ҳуқуқӣ». – Душанбе, 2024. – С. 248-253.

20. Чилаева, М.Т. Нақши сармояи инсонӣ дар ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонон [Матн] / М.Т. Чилаева // Сармояи инсонӣ ва ташаккули ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (23 майи соли 2023): маҷмуаи мақолаҳои конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-амалӣ. – Душанбе, 2023. – С. 210-211.
21. Чилаева, М.Т. Нақши тарзи ҳаёти солим дар ташаккули ҳувияти иҷтимоии ҷавонон [Матн] / М.Т. Чилаева // Механизмҳои иҷтимоии ташаккули ҳувияти аҳоли ва рушди сармояи иҷтимоӣ (ш. Душанбе, 23 майи соли 2025): маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалӣ. – Душанбе, 2025. – С. 261-264.
22. Насурова, Б.А. Тарзи ҳаёти солим дар таълимоти Ибни Сино [Матн] / Б.А. Насурова, М.Т. Чилаева // «Саҳми Абуалӣ ибни Сино дар рушди илм, фалсафа ва тамаддуни ҷаҳонӣ» (ш. Душанбе, 4-5 ноябри соли 2025): маводи симпозиуми байналмилалӣ. – Душанбе, 2025. – С. 261-264.

Ба автореферати диссертатсия тақризҳои муҳаққиқони зерин ворид шуданд:

1.Мирзоев Гаффор Ҷабборович – доктори илмҳои фалсафа, муаллими кафедраи фалсафаи Раёсати тайёр кардани кадрҳои илмӣ Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Тақриз мусбат буда, як эрод дорад.

– Дар автореферат падидаи муҳоҷирати меҳнатии бармаҳали ҷавонон, муҳоҷирати ғайриқонунӣ ва таъсири равонии онҳо ба шаклгирии манфии тарзи ҳаёти солими ҷавонон ба таври лозима таҳлилу баррасӣ наёфтааст. Ба андешаи муқарриз, баррасии ин масъала ҳусну сифати таҳқиқотро беҳтар мегардонид.

2.Назархудоева Лола Тошбековна – номзади илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М. Назаршоев. Тақриз мусбат буда, як эрод дорад.

– Дар автореферат масъалаи нақши ниҳоди оила дар ташаккули тарзи ҳаёти солими насли ҷавон ба таври кофӣ матраҳ нашудааст. Ба андешаи муқарриз, маҳз ниҳоди оила барои омӯзиши ташаккули тарзи ҳаёти солими

насли ҷавон заминаи асосӣ фароҳам меоварад ва таваҷҷуҳи бештар ба ин масъала дар таҳқиқоти минбаъда мувофиқи мақсад аст.

3.Таваллоев Музаффар Тавакалшоевич – номзоди илмҳои сотсиологӣ, дотсенти кафедраи сотсиологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Тақриз мусбат буда, эрод надорад.

Муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар бо назардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 ва Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, таҳти №295 (бо тағйиру иловаҳо аз 28 августи соли 2026, таҳти №591) тасдиқ шудааст, интихоб ва таъйин гардидаанд. Интихоби муқарризони ва муассисаи пешбар бо он асоснок карда мешавад, ки онҳо аз рӯи мавзӯи таҳқиқшаванда, аз ҷумла масъалаҳои сохтори иҷтимоӣ, ниҳодҳои иҷтимоӣ, равандҳои иҷтимоӣ, сотсиологияи ҷавонон, сотсиологияи тиб, сиёсати иҷтимоии давлат ва тарзи ҳаёти солим корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ анҷом додаанд ва дар байни ҷомеаи илмӣ ҷумҳурий ҳамчун мутахассисони соҳибтаҷриба шинохта мешаванд.

Муассисаи пешбар – Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино» яке аз муассисаҳои бонуфузи таҳсилоти олии касбии ҷумҳурий ба ҳисоб рафта, дар он таҳқиқоти илмӣ дар самти тандурустии ҷамъиятӣ, тарзи ҳаёти солим, ҷанбаҳои иҷтимоии солимии аҳоли ва масъалаҳои иҷтимоии ҷавонон мунтазам анҷом дода мешавад. Аз ин рӯ, интихоби муассисаи мазкур ба сифати муассисаи пешбар пурра асоснок мебошад.

Шури диссертатсионӣ қайд менамояд, ки аз тарафи доктараби дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

– аввалин маротиба мафҳум, моҳият, сохтор ва зинабандии масъалаи ташаккули тарзи ҳаёти солим бо равиши сотсиологӣ баррасӣ гардида, дар шароити ҷомеаи Тоҷикистон татбиқ карда шудааст;

– назарияҳои асосии файласуфон ва ҷомеашиносон оид ба масъалаи ташаккули тарзи ҳаёти солим ба низом дароварда шуда, асоснок гардидааст,

ки дар назарияҳои муосир моделҳои гуногуни тарзи ҳаёти солим мавриди баррасӣ қарор гирифта, бахусус ба рафтори ҳифзкунандаи солимӣ ва рафтори хатарнок таваҷҷуҳи махсус дода мешавад;

– ошкор карда шуд, ки ҷавонони муосири Тоҷикистон солимиро ҳамчун ҳолати неқӯаҳволии ҷисмонӣ, рӯҳӣ ва иҷтимоӣ арзёбӣ менамоянд. Бо вучуди доштани донишҳои зарурӣ, онҳо меъёрҳои тарзи ҳаёти солимро дар амал ба пуррагӣ риоя намеkunанд ва то ба беморӣ гирифта нашудан ба ин масъала таваҷҷуҳи ҷиддӣ зоҳир наменамоянд;

– дар асоси натиҷаҳои таҳқиқоти сотсиологӣ омилҳои иҷтимоии ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонони Тоҷикистон муайян карда шуданд. Собит гардид, ки тарзи ҳаётгузаронӣ, омилҳои ирсӣ, дастгирии тиббӣ, фаъолияти ҷисмонӣ, одатҳои бад, вазъи экологии муҳит ва ғизои солим ба ҳаёти ҷавонони муосири Тоҷикистон таъсири бевосита мерасонанд;

– муайян карда шудааст, ки ҷавонон ба қадри кофӣ оид ба масъалаи ташаккули тарзи ҳаёти солим маълумот доранд, аммо дар татбиқи амалии он ба маълумоти фарогиру мушаххас ниёзманданд;

– муайян шудааст, ки дар ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонони муосири Тоҷикистон нақши оила, маориф ва воситаҳои ахбори омма муайянкунанда мебошад ва маҳз ҳамин ниҳодҳо сарчашмаи асосии маълумотгирии ҷавонон ба ҳисоб мераванд;

– ошкор карда шуд ва тавсиф гардид, ки самтҳо ва дурнамои асосии ташаккули тарзи ҳаёти солим дар байни ҷавонони муосири Тоҷикистон бо барномаҳо ва стратегияҳои давлатӣ зич алоқаманданд ва татбиқи ҳамоҳангшудаи онҳо барои таҳкими солимии насли наврас замина мегузорад;

– асоснок карда шудааст, ки ташаккули тарзи ҳаёти солим дар байни ҷавонон на танҳо аз интиҳоби шахсӣ, балки аз маҷмуи омилҳои иҷтимоӣ – оила ва муҳити иҷтимоӣ, муассисаҳои таълимӣ, сиёсати давлатӣ дар соҳаи ҷавонон ва тандурустӣ, фарҳанг ва арзишҳои миллӣ, муҳити иттилоотӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ, ниҳодҳои иҷтимоӣ, созмонҳои байналмилалӣ ва шароити иҷтимоию иқтисодӣ вобастагӣ дорад;

– муайян карда шудааст, ки барои беҳтар намудани вазъи солимии аҳоли дар Тоҷикистон фаъолияти ҷамоаҳои ҳамаҷонибаи давлатӣ ва иҷтимоӣ зарур буда, таҳия ва татбиқи низоми ҷорабиниҳои давлатӣ дар самти тарғиби тарзи ҳаёти солим ба баланд бардоштани сатҳи маърифати аҳоли ва таҳкими солимии миллат мусоидат менамояд.

Вазифаҳои таҳқиқоти диссертациониро мақсади таҳқиқот муайян менамояд ва онҳо бо нақшаи кори диссертационӣ мувофиқ гардонидани шудаанд:

- таҳқиқ намудани ҷанбаҳои назариявии тарзи ҳаёти солими ҷавонон;
- муайян намудани хусусиятҳои тарзи ҳаёти солими ҷавонон дар ҷомеаи муосир;
- омӯзиши вазъияти муосири тарзи ҳаёти солими ҷавонон дар Тоҷикистони муосир;
- ошкор намудани омилҳои таъсири тарзи ҳаёти солими ҷавонон дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон;
- муайян намудани самтҳои асосӣ ва дурнамои таъсири тарзи ҳаёти солими ҷавонон.

Аҳамияти амалии таҳқиқот бо он асоснок карда мешавад, ки маъно, ҳуҷҷат ва тавсияҳои диссертатсияро ҳангоми таҳия ва тақмили сиёсати иҷтимоии давлат оид ба ҳалли масъалаҳои таъсири тарзи ҳаёти солим, муайян намудани вазъияти тарзи ҳаёти солими ҷавонон дар ҷомеаи муосири Тоҷикистон, ошкор намудани мӯҳтавои таъсири он, муайян намудани роҳҳои таъсири тарзи ҳаёти солим ва таҳқиқи минбаъдаи ин масъала истифода бурдан мумкин аст. Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертационӣ ҳангоми таълими фанҳои «Сотсиологияи ҷавонон», «Сотсиологияи оила», «Сотсиологияи тиб», «Сотсиологияи шахс», «Сотсиологияи қадриятҳо» ва «Сотсиологияи гурӯҳҳои иҷтимоӣ-демографӣ» мавриди истифода қарор гирифта метавонанд. Ҳамзамон, муҳаққиқон метавонанд аз маводи диссертатсия барои навиштани қисми дипломӣ, магистрӣ ва

диссертационӣ, гузаронидани таҳқиқоти сотсиологӣ ва дигар корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ васеъ истифода баранд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот бо он асоснок карда шудааст, ки дар асоси таҳлили назарияҳои ҷомеашиносони ватанию хориҷӣ асосҳои назариявӣю методологии омӯзиши тарзи ҳаёти солим ҳамчун падидаи иҷтимоӣ тақмил дода шудаанд. Муаллиф мафҳум, моҳият, сохтор ва зинабандии масъалаи ташаккули тарзи ҳаёти солимро бо равиши сотсиологӣ мавриди таҳлил қарор дода, моделҳои назариявии мавҷударо ба низом даровардааст ва онҳоро нисбат ба воқеияти иҷтимоии Тоҷикистон мушаххас намудааст. Натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд ҳамчун заминаи назариявӣ барои таҳқиқоти минбаъдаи илмӣ дар соҳаи сотсиологияи ҷавонон, сотсиологияи тиб ва сиёсати иҷтимоӣ истифода шаванд.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки натиҷагирӣ, хулосаҳо ва пешниҳодҳои илмӣ дар диссертатсия ироашуда дар асоси сарчашмаҳои муътамади илмӣ, асосҳои назариявӣю методологии илми сотсиология ва истифодаи усулҳои муосири таҳқиқоти иҷтимоӣ асоснок карда шудаанд.

Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот аз дақиқияти маълумот, кофӣ будани ҳаҷми маводи таҳқиқотӣ, коркарди дурусти натиҷаҳои таҳқиқот, маърузаҳо ва мақолаҳои интишоргардидаи доғталаб бармеояд. Ҳангоми анҷом додани таҳқиқот методҳои умумиилмӣ ва диалектикӣ, таҳлили мантикӣ, муқоисавӣ, шарҳдиҳӣ, умумиятдиҳӣ ва равиши функционалӣ-сохторӣ, инчунин методҳои таҳқиқоти сотсиологӣ — мушоҳида, таҳлили ҳуҷҷатҳо, муқоиса ва пурсиши сотсиологӣ васеъ истифода гардидаанд. Хулоса ва тавсияҳо дар асоси таҳлили илмӣ натиҷаҳои таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ пешниҳод карда шудаанд.

Эътимоднокии натиҷаҳои илмӣ инчунин бо он тасдиқ мегардад, ки хулосаҳо ва тавсияҳои пешниҳодгардида дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ мавриди муҳокима қарор гирифта, муҳтавои асосии таҳқиқот дар 22 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 8 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ

тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъъ расидааст. Натиҷаҳои таҳқиқот аз ҷониби муассисаи пешбар, муқарризони расмӣ ва муқарризони автореферат баҳои мусбат гирифтаанд.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар интиҳоб ва асоснок намудани мавзӯи таҳқиқот, муайян намудани мақсад ва вазифаҳои он, таҳияи асосҳои назариявӣю методологии таҳқиқ, ҷамъоварӣ, коркард ва таҳлили маводи илмӣ, иштирок ва гузаронидани таҳқиқоти сотсиологӣ, таҳлил ва ҷамъбасти натиҷаҳои бадастомада, таҳияи хулосаҳо ва тавсияҳои илмӣ, инчунин омода намудани интишороти илмӣ ифода меёбад.

Муҳаққиқ дар таҳқиқоти сотсиологии аз ҷониби шӯъбаи сотсиологияи Институти фалсафа ва сиёсатшиносии ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва кафедраи сотсиологияи факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дар мавзӯҳои «Масъалаи ташаккули тарзи ҳаёти солим» (2021), «Масъалаҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва фарҳангӣ дар Тоҷикистон» (2022) ва «Масъалаҳои иҷтимоии ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонон» (2023) гузаронидашуда бевосита иштирок намуда, аз натиҷаҳои бадастомадаи ин таҳқиқотҳо дар таҳияи диссертатсия самаранок истифода бурдааст.

Тамоми натиҷаҳо, хулосаҳо, пешниҳодҳо ва тавсияҳои илмӣ дар диссертатсия баёншуда маҳсули фаъолияти мустақилонаи илмӣ муаллиф буда, саҳми шахсии ӯро дар рушди таҳқиқоти сотсиологии масъалаи ташаккули тарзи ҳаёти солими ҷавонон инъикос менамоянд.

Дар маҷлиси 25 сентябри соли 2026 шӯрои диссертатсионӣ барои сазовор донистани Чилаева Муҳайё Тоҳировна барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050100 – Сотсиология (6D050103 – Сохтори иҷтимоӣ, ниҳодҳо ва равандҳои иҷтимоӣ) қарор қабул намуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионӣ 9 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм аз рӯйи ихтисоси баррасишаванда – 5 нафар.

Овоз доданд: тарафдор – 9 нафар; муқобил – нест; бюллетенҳои беэътибор – нест.

Раиси Шурои диссертатсионӣ,

доктори илмҳои фалсафа, дотсент

М.А. Назар

И.в. котиби илмӣ Шурои диссертатсионӣ,

доктори илмҳои фалсафа

Г.Г. Кахоров

25.09.2026